

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

PÖYTÄKIRJA
14.10.2020

VN/13261/2020

KANSALLISEN BIOTALOUSHANNUKSELAISEN KOKOUS 1

Aika: ke 14.10.2020 klo 10:30-11:30

Paikka: Työ- ja elinkeinoministeriö, Aleksanterinkatu 4/ skype

Osallistujat:

Tiilikainen Kimmo	TEM, valtiosihteeri, puheenjohtaja (ministeri Lintilän sijaisena)
Leppä Jari	MMM, maa- ja metsätalousministeri, varapuheenjohtaja
Palander Ulla	TEM (paneelin sihteeri)
Asikainen Antti	LUKE
Björkbacka Pia	SAK
Hakkarainen Juha	MTK
Hautala Harri	Suomen Akatemia
Heinonen Jarmo	Business Finland
Hering Frank	Kymenlaakso
Herlevi Kari	Sitra
Hertsu Juha	Päijät-häme
Hyvönen Maria	LVM
Ilola Anne	Tapio-konserni
Isomäki Ritva	Pohjois-Pohjanmaa
Jaatinen Timo	Metsäteollisuus ry
Jääskeläinen Jari	Pohjois-Savo
Kantor-Aaltonen Carmela	Bioteollisuus
Karhunen Anna-Riikka	Kymenlaakso
Kasurinen Sanna	Karelia ammattikorkeakoulu
Koljonen Teijo	OPH
Koskela Antti	STTK
Kruus Kristiina	Aalto
Laiho Toni	Teollisuusliitto
Laitinen Teija	Clic Innovation
Lappalainen Minna	Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Laurila Heikki	Clic Innovation
Liimatainen Minna	OPH
Lindell Piriita	Teknologia- ja innovaatio
Manninen Jussi	VTT
Meriranta Emmi	Kuluttajaliitto
Merivuori Kai	Sahateollisuus
Muukkonen Karoliina	Energiateollisuus
Nakari-Setälä Tiina	VTT
Niemelä Juha	Metsähallitus
Nikola-Määttä Sanna	Kainuun liitto
Nikula Jussi	WWF
Pakarinen Outi	Keski-Suomen liitto

Pekkala Ilkka	AKAVA
Peltonen Petri	TEM, ohjausryhmän puheenjohtaja
Peltola Matti	Koneyrittäjät
Pitkänen Sari	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjola Mari	Etelä-Pohjanmaa
Poutiainen Risto	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Salo Mikko	AKAVA
Säkkinen Teppo	MMM
Seppälä Jyri	Suomen Ympäristökeskus
Seppänen Sampo	Suomen Yrittäjät ry
Tanhuanpää Marleena	Elintarviketeollisuusliitto ry
Tanskanen Juha	UNIFI
Tupala Krista	Satakunta
Ylä-Mononen Leena	YM
Vehmaanperä Jari	Bioteollisuus
Vilenius Pia	Kemianteollisuus ry
Vuorinen Pekka	Rakennusteollisuus ry

Tasa Sari	TEM, sihteeristö, kokouksen sihteeri
Loiskekoski Maarit	LVM, sihteeristö
Saarenmaa Liisa	MMM, sihteeristö
Sutinen Reima	TEM, asiantuntija
Tikkanen Sarianne	YM, sihteeristö
Vainio-Mattila Birgitta	MMM, sihteeristö
Keckman Katja	TEM, tiedotus

1. Kokouksen avaus (Tiilikainen)

Puheenjohtaja Tiilikainen avasi kokouksen. Tiilikainen kävi läpi tilannekuvaa. Edellisellä strategialla ei saavutettu kaikkia toivottuja tuloksia, ja olemme jälleen ison murroksen edessä. Isot kysymykset ovat edelleen samat toimintaympäristön muutoksessa. Uudessa strategiassa käymme läpi vanhan haasteet, ja mukaan otetaan niin kiertotalous kuin digitalisaatio ja kansainväliset sitoutumiset, kuten Pariisin sopimus.

Talouden elvytyksessä tulee kiinnittää huomiota kestävyteen, biotalous tarjoaa siihen ratkaisuvaihtoehtoja. Uuden strategian pääidea tulee olla, miten kasvatamme lisäarvoa. Tarvitsemme sitoutumista laajalta sidosryhmäjoukolta. Siksi Paneelin rooli on tärkeä.

Suomen strategian tulee vastata myös EU-biotalousstrategian esittämiin tavoitteisiin.

2. Ekologinen kestävyys (Leena Ylä-Mononen)

Ylijohtaja Ylä-Mononen Ympäristöministeriöstä kertasi ekologisen kestävyuden määrittelyä ja havaittuja uhkia. Ekologinen kestävyys edellyttää, että ihmisen taoudellinen ja aineellinen toiminta sopeutetaan luonnon kestävyyskseen. Biotalousstrategian päivitystyössä tulee tunnistaa ja edistää biotalouden muotoja, jotka:

- tukevat Suomen ilmasto-, ympäristö- ja luontotavoitteiden saavuttamista
- ovat kiertotalouden mukaisia
- nostavat jalostusastetta ja tuotteiden arvonlisää.

3. Biotalousstrategian päivitys ja biotalouspaneeli (Petri Peltonen)

Petri Peltonen kävi läpi strategian päivitykseen suunniteltua työnjakoa. Valmistelutyössä on kuuden ministeriön virkamiehistä koottu sihteeristö sekä ohjausryhmä, jota johtaa AVS Peltonen. Työstä raportoidaan Ilmasto- ja energiapolitiiselle ministeriryhmällä, jonka puheenjohtajana toimii ministeri Mikkonen. Biotalouspaneelin rooli on ohjaava, sparraava ja keskusteluitten kautta ohjaava. Valmistelun edetessä löydöksiä tuodaan paneelille tiedoksi ja keskusteltavaksi. Ensimmäisenä valmistellaan toimintaympäristön muutoksen analyysiä ja visiotyön tilausta. Molemmat esiteltävissä heti alkuvuodesta 2021.

4. **Biotalousstrategiasta kestäväää kasvua (Jari Leppä)**

Olemme kokoaan suurempi, saaneet siitä myös tunnustusta biotalousjohtajuudesta EU:ssa. Ministeri Leppä kertasi biotalouden asemaa ja sen mahdollisuuksia tarjota ratkaisuja ilmasto- haasteisiin ja hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamiseen. Haasteitakin on. Biotalouspaneelilla on tärkeä rooli päivitystyön ideoinnissa ja ohjauksessa. Tavoitteena on yhteinen strategia, jotta saamme laajan yhteistyöpohjan toteutukselle.

5. **Keskustelu**

MTK:n mielestä päivitys hyvä asia. Hiilineutraalitavoitteen saavuttamiseksi tämä strategia on tärkeä työkalu. Biotalous painettu Euroopassa taka-alalle, joten nostetta tarvitaan.

WWF:n mielestä tärkeitä huomioita: ilmastonmuutos ei ole vielä tärkein tekijä monimuotoisuuden vaan liikakulutus, metsien liikakäyttö. Perusoletuksesta biotalouden kasvihuonekaasujen vähentämispotentiaalista ei olla enää yksimielisiä, vaan tulisi pohtia perusoletuksia. Jos oletukset eivät oikeita, ei strategiakaan ole oikea.

LUKE halusi nostaa kolme tärkeintä asiaa: kun investoidaan uusiin asioihin, raaka-ainekäyttö tehostuu. Toinen asia on hankaluus pitää hiiltä pois kierrosta. Kolmas asia on meidän track-record hiilijäljestämme.

Ylä-Mononen kommentoi tuhkalanhoitusta ja lainsäädäntöä, jossa voidaan todeta, että siihen liittyy vielä paljon regulaatiohaasteita. Siihen sisältyy myös turvallisuuskysymyksiä.

Uuden tutkimustiedon valo tärkeää koko kokonaisuudessa.

Kysymys miten työ jatkuu Paneelin osalta? Strategian isosta kuvasta päähuomiot kasvussa, onko se ainoa tavoite? Päivityksessä keskiö enemmän arvonluontiin ja kestävään pohjaan. Mitä odotetaan paneelilta? Paneeli on tärkeä rajapinta sidosryhmiin. Nyt menossa taustatiedon keruuta tilannekuvasta. Tarkoituksena tehdä myös tarkemmista aihepiireistä työpajoja, joihin panelistit voivat osallistua itse tai lähettää asiantuntijan organisaatiostaan. Kun elementit alkavat kirkastua, paneelin näkemykset oleellisia.

Alueellisten tasojen ilmastotiekarttoja valmisteltu laajasti. Maaperän rooli edelleen epävarma, ilmastoviisas maankäyttö tulisi korostua. Merialue ja sininen kasvu, eli myös eri "väriset" biotaloudet, kuten vesistöt, muistettava huomioida.

5. **Yhteenveto**

Yhtymäkohdat vihreään siirtymään ovat tärkeitä. Vähähiilitiekartan toimenpiteet voivat olla osatyökalu.

Keskustelupalstalle tuli runsaasti palautetta maakunnilta, siellä on paljon päivitystyötä tukevaa aktiviteettia käynnissä. Tätä työtä on syytä hyödyntää.

6. **Kokouksen päättäminen**

Puheenjohtaja päätti kokouksen ja kiitti aktiivisesta keskustelusta

Sari Tasa
Kokouksen sihteeri

LIITTEET

Esitysmateriaali saatavilla biotalous.fi -sivustolta

JAKELU

ministerit Mika Lintilä, Jari Leppä
valtiosihteeri Kimmo Tiilikainen

biotalouspaneelin jäsenet
biotalousstrategian valmistelun sihteeristö ja ohjausryhmä
biotalous.fi -sivusto